

Podmínky pro stanovení vyrovnávací platby a finanční podpory sociálních služeb ve Zlínském kraji

Zpracoval:

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje

28. 5. 2020

Schváleno Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 29. 6. 2020, č. usnesení 0859/Z27/20

Obsah

1	Úvod	4
2	Legislativní rámec	5
2.1	Rozhodnutí SGEI 2012/21/EU	5
2.2	Zákon o sociálních službách a související předpisy	6
3	Předpoklady pro zavedení systému vyrovnávací platby pro sociální služby ve Zlínském kraji	8
3.1	Jednotná datová základna k analýze obvyklých nákladů pro stanovení vyrovnávací platby ..	8
4	Východiska pro stanovení vyrovnávací platby	10
4.1	Jednotka sociální služby	10
4.2	Náklady sociální služby	12
4.3	Výnosy sociální služby	14
4.4	Vyrovňovací platba	15
4.5	Kritéria poskytování vyrovnávací platby	16
5	Mechanismus stanovení vyrovnávací platby	17
5.1	Pobytové sociální služby	17
5.1.1	Obvyklé náklady pobytových sociálních služeb	18
5.1.2	Obvyklé výnosy pobytových sociálních služeb	18
5.1.2.1	Obvyklé výnosy pobytových služeb sociální péče	18
5.1.2.2	Obvyklé výnosy pobytových služeb sociální prevence	20
5.1.3	Stanovení vyrovnávací platby pobytových sociálních služeb	22
5.2	Ambulantní a Terénní sociální služby	25
5.2.1	Obvyklé náklady ambulantních a terénních sociálních služeb	27
5.2.2	Obvyklé výnosy ambulantních a terénních sociálních služeb	27
5.2.2.1	Obvyklé výnosy ambulantních služeb sociální péče	27
5.2.2.2	Obvyklé výnosy terénních služeb sociální péče	28
5.2.2.3	Obvyklé výnosy ambulantních a terénních služeb sociální prevence	30
5.2.2.4	Obvyklé výnosy ambulantních a terénních služeb sociálního poradenství	30
5.2.3	Stanovení vyrovnávací platby ambulantních a terénních sociálních služeb	31
6	Redukční mechanismy	34
7	Pověřovací akt	36
8	Způsob poskytování finanční podpory	37
9	Tvorba rezervy	39

10	Kontrolní mechanismy.....	40
10.1	Zásady.....	40
10.2	Provádění kontroly	41
10.3	Provádění kontroly nadměrnosti vyrovnávací platby	43
11	Závěrečná ustanovení	44
12	Seznam použitých pojmů	45
13	Seznam použitých zkratk	47
14	Seznam tabulek	48

1 Úvod

Podmínky pro stanovení vyrovnávací platby a finanční podpory sociálních služeb na území Zlínského kraje (dále jen „Podmínky“) schvaluje dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) Zastupitelstvo Zlínského kraje. Podmínky jsou nezbytnou součástí Žádosti kraje o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu, kterou dle Nařízení vlády č. 98/2015 Sb., o provedení § 101a zákona o sociálních službách, kraj předkládá Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) nejpozději do 31. 7. kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku, na který se dotace žádá. Podmínky jsou také součástí žádostí o podporu v rámci individuálních projektů spolufinancovaných z Operačního programu Zaměstnanost, případně dalších individuálních projektů spolufinancovaných z fondů Evropské unie (dále jen „EU“).

Zákon o sociálních službách stanoví krajům odpovědnost za zajištění dostupnosti sociálních služeb na svém území. K plnění této povinnosti se krajům poskytuje ze státního rozpočtu účelově určená dotace na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb. Dotaci krajům poskytuje MPSV.

Zlínský kraj financuje poskytovatele sociálních služeb také z vlastních zdrojů a prostředků, které Zlínský kraj získá v rámci individuálních projektů spolufinancovaných z Operačního programu Zaměstnanost, případně dalších individuálních projektů spolufinancovaných z fondů EU, v závislosti na svých prioritách vyjádřených ve strategických dokumentech.

Pro zajištění kontinuity financování poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji představují tyto Podmínky základní rámec pro financování poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji v souladu s § 101a zákona o sociálních službách a rovněž z vlastních zdrojů Zlínského kraje a prostředků z fondů EU.

Financování sociálních služeb probíhá v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů“).

Rada Zlínského kraje pro poskytování finančních prostředků dle § 101a zákona o sociálních službách schvaluje procesní postupy v souladu s těmito Podmínkami, které konkretizují a rozvádějí kritéria poskytnutí finanční podpory.

V případě poskytování prostředků z vlastních zdrojů Zlínského kraje a prostředků, které Zlínský kraj získá v rámci individuálních projektů spolufinancovaných z Operačního programu Zaměstnanost, případně dalších individuálních projektů spolufinancovaných z fondů EU, Rada Zlínského kraje schvaluje procesní postupy k poskytování finančních prostředků, které jsou identické pro všechny poskytovatele sociálních služeb.

Tyto Podmínky budou použity pro **Programy** vyhlašované Zlínským krajem a schvalované Radou Zlínského kraje na financování sociálních služeb z prostředků dotace poskytnuté MPSV kraji, z vlastních finančních prostředků a z dotace poskytnuté v rámci individuálních projektů spolufinancovaných z Operačního programu Zaměstnanost, případně z dalších individuálních projektů spolufinancovaných z fondů EU.

2 Legislativní rámec

2.1 Rozhodnutí SGEI 2012/21/EU

Ustanovení čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví, že finanční podpory poskytované v jakékoliv formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo hrozí narušením soutěže tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li smlouvy jinak.

Rozhodnutí komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu č. 2012/21/EU (dále jen „Rozhodnutí SGEI“) stanovuje podmínky, za nichž je finanční podpora za závazek veřejné služby udělená určitým podnikům pověřeným poskytováním služby obecného hospodářského zájmu slučitelná s vnitřním trhem a vyňatá z oznamovací povinnosti vůči Evropské komisi.

Evropská komise považuje za služby obecného hospodářského zájmu ty služby, jimiž se uspokojují například sociální služby, sociální potřeby, zdravotní a dlouhodobá péče, péče o děti, přístup na trh práce a opětovné začlenění do trhu práce, sociální bydlení a péče, sociální začleňování zranitelných skupin.

Rozhodnutí SGEI stanovuje, že daný podnik musí být členským státem výslovně pověřen k poskytování určité služby obecného hospodářského zájmu a uvádí údaje, které musí být uvedeny v tomto pověření.

Rozhodnutí SGEI v článku 4 upravuje náležitosti pověřovacího aktu. Poskytováním služby obecného hospodářského zájmu je dotčený podnik pověřen jedním nebo několika akty, jejichž formu si mohou upravit jednotlivé členské státy.

Zlínským krajem je od roku 2015 poskytována finanční podpora poskytovatelům sociálních služeb s odkazem na Rozhodnutí SGEI ve formě vyrovnávací platby a je závazkem veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu.

Tento přístup za předpokladu zařazení sociálních služeb mezi služby obecného hospodářského zájmu doporučuje i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS). Vhodnost tohoto postupu byla shledána i soudním znalcem¹.

V zájmu zachování kontinuity je stejný způsob poskytování finanční podpory poskytovatelům sociálních služeb, tj. formou vyrovnávací platby, zvolen i v následujících letech.

Oblast sociálních služeb upravuje obecně Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006. Dále pak Nařízení Evropského parlamentu

¹ Posouzení systému financování sociálních služeb Zlínským krajem pro rok 2015 z pohledu problematiky veřejné podpory včetně posouzení smluv a souvisejících dokumentů, JUDr. Michael Kincl, soudní znalec, 21. 1. 2015.

a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne ze dne 17. prosince 2013 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1081/2006 a další prováděcí nařízení a jiné právní akty.

Stanovení vyrovnávací platby

Dle příslušných ustanovení Rozhodnutí SGEI výše vyrovnávací platby nepřesáhne rozsah nezbytný k pokrytí čistých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby. Výše vyrovnávací platby se pak v konečném důsledku vypočítává dle vzorce:

$$\text{Vyrovnávací platba} = \text{Náklady sociální služby} \text{ mínus } \text{Výnosy sociální služby} \\ \text{eventuálně včetně přiměřeného zisku sociální služby}^2$$

Poskytovatel finanční podpory si může stanovit maximální limit, který na vyrovnávací platbu poskytovateli SGEI uhradí.

2.2 Zákon o sociálních službách a související předpisy

Povinnost poskytovat finanční prostředky pro poskytovatele sociálních služeb **v souladu s pravidly EU** ukládá krajům **zákon o sociálních službách**. Dle § 101a odst. 2 zákona o sociálních službách „Kraj rozhoduje podle zvláštního právního předpisu (zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů) a předpisů Evropské unie o veřejné podpoře o poskytnutí finančních prostředků z dotace poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru podle § 85 odst. 1 zákona o sociálních službách, popřípadě o zadání veřejné zakázky na poskytování sociálních služeb.“

Nařízení vlády č. 98/2015 Sb., o provedení § 101a zákona o sociálních službách, upravuje podmínky použití finančních prostředků ze strany kraje, termín pro podání žádosti kraje a taxativně vymezuje strukturu informací obsažených v popisu rozdělení a čerpání dotace, který je nedílnou součástí Žádosti kraje o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu. Popis obsahuje:

- a) Způsob výpočtu optimální výše finanční podpory, která se stanoví bez ohledu na výši disponibilních zdrojů státního rozpočtu na základě analýzy nákladů a výnosů jednotlivých zdrojů sociálních služeb provedené na základě údajů za předchozí kalendářní rok nebo roky.

Způsob výpočtu na základě analýz nákladů a výnosů je obsažen v článcích 3 až 5 tohoto dokumentu.

- b) Způsob stanovení reálné výše finanční podpory jednotlivým sociálním službám, který se uplatní v případě, kdy výše dotace přidělené kraji rozhodnutím MPSV bude nižší než krajem požadovaná výše dotace.

Způsob stanovení reálné výše finanční podpory obsahuje článek 6 tohoto dokumentu.

² Otázka přiměřeného zisku bude řešena příslušným Programem. V případě individuálních projektů financovaných z Operačního programu Zaměstnanost se přiměřený zisk nepřipouští.

- c) Určení, zda finanční prostředky budou poskytovatelům sociálních služeb poskytnuty formou vyrovnávací platby nebo na základě veřejné zakázky.
- d) Stanovení termínů a výše jednotlivých splátek finanční podpory poskytovatelům sociálních služeb, včetně tvorby rezervy, jejího účelu, výše a důvodů jejího vytvoření obsahují články 8 a 9 tohoto dokumentu.

Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů definuje formy poskytování finančních prostředků z rozpočtů územních samosprávných celků. Na účel stanovený zákonem o sociálních službách jsou poskytovány finanční prostředky formou dotace pro poskytovatele sociálních služeb, mimo příspěvkové organizace Zlínského kraje ve smyslu § 10c uvedeného zákona a formou účelového příspěvku na provoz příspěvkovým organizacím Zlínského kraje dle § 28 odst. 4 uvedeného zákona.

V případě finančních prostředků, které Zlínský kraj získá v rámci individuálních projektů spolufinancovaných z Operačního programu Zaměstnanost, případně dalších individuálních projektů spolufinancovaných z fondů EU, se financování řídí pravidly, které stanovuje příslušný Program.

3 Předpoklady pro zavedení systému vyrovnávací platby pro sociální služby ve Zlínském kraji

Základní principy financování sociálních služeb vychází z rámce Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2020 – 2022 (dále jen „Střednědobý plán 2020 – 2022“) a Akčního plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro daný rok (dále jen „Akční plán pro daný rok“).

Ke stanovení maximálních částek vyrovnávacích plateb (dále jen „vyrovnávací platba“) dochází na základě analýz nákladů na poskytování sociálních služeb z dat poskytovatelů sociálních služeb, která jsou vykazována ve webové aplikaci Zlínského kraje – Krajský informační systém sociálních služeb (dále jen „webová aplikace KISSoS“). Protože je financování sociálních služeb ze své povahy vícezdrojové, je jejich nezbytnou součástí i provedení analýz výnosů, které se na krytí nákladů podílejí tak, aby bylo možné definovat čisté náklady, na jejichž financování by se měly podílet veřejné zdroje v podobě vyrovnávací platby.

3.1 Jednotná datová základna k analýze obvyklých nákladů pro stanovení vyrovnávací platby

Poskytovatelé sociálních služeb pravidelně vykazují data prostřednictvím webové aplikace KISSoS. Ekonomické údaje o skutečných nákladech a výnosech, které poskytovatelé sociálních služeb do webové aplikace KISSoS uvádějí, musí vycházet z dat účetnictví vedeného dle platné legislativy.

Data jsou shromažďována každoročně, a to za období uplynulého roku (skutečnost).

Za jednotlivé druhy sociálních služeb jsou data do webové aplikace KISSoS vykazována v jednotné struktuře podle nastavené „Metodiky pro sběr dat za jednotlivé sociální služby poskytované na území Zlínského kraje“ (dále jen „Metodika KISSoS“). Metodika KISSoS byla vytvořena ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb.

Data jsou členěna na dvě skupiny:

- a) **Vstupní data** – jsou shodná pro všechny druhy sociálních služeb. Jedná se např. o:
- Územní působnost sociální služby
 - Formu poskytování sociální služby
 - Počet pracovníků dle druhu pracovního poměru (hlavní pracovní poměr, dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti) a dle kategorie pracovního zařazení (sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách, technicko-hospodářští pracovníci atd.)
 - Počet uživatelů v členění dle cílové a věkové skupiny
 - Náklady a výnosy sociální služby
 - Nefinanční podpora z veřejných zdrojů

b) **Specifická data** – jsou definována pro jednotlivé druhy sociálních služeb v závislosti na jejich charakteru. Z dat lze získat informace např. o:

- Počtu lůžkodnů
- Počtu uživatelů
- Počtu kontaktů
- Počtu intervencí
- Času poskytnutých intervencí
- Počtu uživatelů v členění dle stupňů závislosti
- Počtu žadatelů zařazených v evidenci odmítnutých žadatelů z kapacitních důvodů
- Počtu hodin strávených v přímé péči
- Počtu hodin strávených v přímé péči (bez cesty)
- Počtu hodin strávených na cestě
- Počtu úkonů typu dovoz nebo donáška stravy

Metodika KISSoS včetně definice sledovaných ukazatelů je průběžně aktualizována. Aktuální znění Metodiky KISSoS je dostupné všem uživatelům webové aplikace KISSoS po jejich přihlášení do systému prostřednictvím internetu (www.kissos.cz).

Poskytovatelé sociálních služeb vykazují ukazatele v souladu s příslušným Programem a uzavřenou Veřejnoprávní smlouvou, příp. vydaným Rozhodnutím.

4 Výhodiska pro stanovení vyrovnávací platby

Podkladem ke stanovení vyrovnávací platby pro sociální služby je analýza předpokládaných nákladů a předpokládaných výnosů. Datovou základnou jsou údaje z webové aplikace KISSoS, které poskytovatelé sociálních služeb, na základě jednotné Metodiky KISSoS, do systému uvádí. Cílem stanovení objemu finančních prostředků určených k úhradě vyrovnávací platby je **optimalizace podpory sociální služby**, která vychází z **obvyklých nákladů** jednotlivých druhů a skupin sociálních služeb a zároveň zohledňuje jejich **obvyklé výnosy**.

Hodnoty v následujících příkladech jsou uvedeny v Kč.

4.1 Jednotka sociální služby

Pro každý druh sociální služby byla za účelem stanovení vyrovnávací platby zvolena výchozí jednotka sociální služby.

- a) **Lůžko**, pro pobytové/lůžkové formy poskytování sociálních služeb (včetně sociální služby druhu noclehárny).
- Azylové domy
 - Domovy pro osoby se zdravotním postižením
 - Domovy pro seniory
 - Domovy se zvláštním režimem
 - Domy na půl cesty
 - Chráněné bydlení
 - Noclehárny
 - Odlehčovací služby – pobytová forma
 - Služby následné péče – pobytová forma
 - Sociální rehabilitace – pobytová forma
 - Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče
 - Týdenní stacionáře
- b) **Průměrný přepočtený úvazek pracovníka v přímé péči (dále jen „průměrný přepočtený úvazek PP“)**, pro ostatní nepobytové/nelůžkové formy poskytování sociálních služeb (ambulantní a terénní forma).

Počet průměrných přepočtených úvazků PP zahrnuje počet průměrných přepočtených úvazků PP vztahující se k pracovníkům, kteří pracují v režimu zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, tzn. v pracovním poměru, na dohodu o pracovní činnosti nebo na dohodu o provedení práce, s prokázáním vazby k základním činnostem daného druhu sociální služby dle zákona o sociálních službách.

- Centra denních služeb
- Denní stacionáře
- Intervenční centra
- Kontaktní centra
- Krizová pomoc
- Nízkoprahová denní centra
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- Odborné sociální poradenství
- Odlehčovací služby – ambulantní a terénní forma
- Osobní asistence
- Pečovatelská služba
- Podpora samostatného bydlení
- Raná péče
- Služby následné péče – ambulantní forma
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- Sociálně terapeutické dílny
- Sociální rehabilitace – ambulantní a terénní forma
- Telefonická krizová pomoc
- Terénní programy
- Tlumočnické služby

4.2 Náklady sociální služby

Dle Rozhodnutí SGEI nesmí výše vyrovnávací platby přesáhnout rozsah nezbytný k pokrytí čistých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby. **Čisté náklady** lze vypočítat jako **rozdíl mezi náklady a výnosy**.

Náklady pro výpočet vyrovnávací platby se rozumí veškeré náklady poskytovatele sociálních služeb vzniklé výlučně při poskytování SGEI, jimiž byl pověřen. Pokud tedy poskytovatel sociálních služeb vykonává i jiné činnosti (nad rámec pověření SGEI), náklady spojené s touto činností se při výpočtu vyrovnávací platby neuplatní.

Výpočet obvyklých nákladů na jednotku jednotlivých druhů a skupin sociálních služeb je modelován ze skutečných nákladů daných sociálních služeb zařazených do Akčního plánu pro daný rok. Vychází se při tom z analýz dvou kalendářních let předcházejících roku, ve kterém se maximální částka pro vyrovnávací platbu stanoví (tj. pro stanovení obvyklých nákladů pro rok 2021 byla v roce 2020 jako východisko použita analýza skutečných nákladů roku 2018 a 2019).

Základem pro výpočet výše obvyklého nákladu na jednotku je druh sociální služby dle zákona o sociálních službách. Druh sociální služby dle zákona o sociálních službách může být dále definován skupinou sociální služby.

U pobytových sociálních služeb může být skupina sociální služby určena cílovou skupinou a/nebo kapacitou sociální služby (viz Tabulka č. 3).

U ambulantních a terénních sociálních služeb může být skupina sociální služby určena formou poskytování a/nebo cílovou skupinou sociální služby (viz Tabulka č. 6).

Při práci s Tabulkou č. 3 a Tabulkou č. 6 se vychází z těchto předpokladů:

- U těch druhů sociálních služeb, u nichž v rámci skupiny sociální služby není uvedena forma poskytování, ani cílová skupina, ani kapacita sociální služby, je stanoven jednotný obvyklý náklad na jednotku pro daný druh sociální služby.
- U těch druhů sociálních služeb, u nichž v rámci skupiny sociální služby je uvedena forma poskytování a/nebo cílová skupina a/nebo kapacita sociální služby, je stanoven odlišný obvyklý náklad na jednotku pro danou skupinu sociální služby.

Způsob stanovení obvyklých nákladů sociální služby

N_0 – obvyklý náklad

N_1 – první průměr nákladů

N_2 – druhý průměr nákladů

M – medián

X_p – náklad konkrétní sociální služby na stanovenou jednotku

X_m – náklady všech poskytovatelů sociálních služeb daného druhu sociální služby

J – počet všech sociálních služeb

J_k – součet všech jednotek stanovených pro daný druh sociální služby

Pro stanovení obvyklých nákladů na jednotku je pracováno se střední hodnotou stanovenou na základě propočtů:

a) $N_1 = X_p + X_{p1} + X_{p2} + \dots / J$

N_1 jedná se o průměrnou hodnotu nákladu. První průměr je vypočítán z hodnot průměrných nákladů na stanovenou jednotku všech jednotlivých služeb v rámci daného druhu sociálních služeb.

b) $N_2 = X_m / J_k$

N_2 jedná se o podíl, v rámci jehož čitatele byly sečteny náklady všech jednotlivých služeb v rámci daného druhu sociálních služeb a v rámci jmenovatele byly sečteny všechny hodnoty jednotlivých služeb daného druhu sociálních služeb.

c) $M = \text{Medián}$

Jedná se o hodnotu, která dělí statistickou řadu podle velikosti seřazených hodnot na dvě stejně početné poloviny. Za statistickou řadu jsou brány hodnoty průměru N_1 .

d) $N_0 = \text{obvyklý náklad na jednotku}$

Obvyklý náklad na stanovenou jednotku je koncipován jako **medián, tzn. „střední hodnota“** z N_1 , N_2 a M , která se matematicky zaokrouhlí na celé tisíce.

Příklad:

$$N_1 = 125\,600 \text{ Kč}$$

$$N_2 = 119\,000 \text{ Kč}$$

$$M = 130\,000 \text{ Kč}$$

$$N_0 = \text{obvyklý náklad na jednotku} = 125\,600 \text{ Kč} = 126\,000 \text{ Kč}$$

Výsledkem analýzy skutečných nákladů sociálních služeb je zjištění obvyklých nákladů na jednotku daného druhu sociální služby.

Obvyklé náklady na jednotku mohou být následně přepočteny předpokládanou mírou inflace aktuálního roku a roku následujícího (zveřejněnou ČNB) a matematicky zaokrouhleny na celé tisíce a jsou výchozí hodnotou, na základě které je stanovena výše vyrovnávací platby pro daný rok.

Příklad stanovení výchozích nákladů na jednotku „lůžko“ v domově pro seniory pro rok 2021:

Obvyklý náklad zjištěný v roce 2020, tj. N_0 za rok 2019 na lůžko v domově pro seniory = 420 000 Kč.

Předpokládaná míra inflace v roce 2020 – 3,20 %

Předpokládaná míra inflace v roce 2021 – 2,20 %

Výchozí hodnota nákladů na lůžko v domově pro seniory – $N_{V \text{ rok}}$

$$N_{V 2020} = (420\,000 \times 3,20\%) + 420\,000$$

$$N_{V 2020} = 433\,440$$

$$N_{V 2021} = (433\,440 \times 2,20\%) + 433\,440$$

$$N_{V 2021} = 442\,975,70 \approx 443\,000$$

Výchozí hodnota nákladů na jednotku „lůžko“ v domově pro seniory v roce 2021 je 443 000 Kč.

Mimořádné změny legislativy s dopadem na navýšení nákladů poskytovatelů sociálních služeb

V případě změny legislativy, která zásadním způsobem může ovlivnit obvyklé náklady v celém segmentu sociálních služeb (např. změny daňových zákonů, změny předpisů upravující výši platů a mezd atd.), jsou o dopady těchto změn procentuálně upraveny (zvýšeny/sníženy) obvyklé náklady pouze pro daný rok, které tyto legislativní změny ovlivňují.

Procentuální dopady jsou stanovovány jako predikce dopadů na dílčí náklady poskytovatelů sociálních služeb, které jsou změnou legislativy ovlivněny. Predikce procentního podílu dopadů je zpracovávána Odborem sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje. Postup stanovení a konkrétní změna (zvýšení/snížení) obvyklých nákladů je zveřejňována na webových stránkách Zlínského kraje.

4.3 Výnosy sociální služby

Výnosy financování sociálních služeb se rozumí veškeré výnosy poskytovatelů sociálních služeb ze služeb obecného hospodářského zájmu (pouze základní činnosti).

U jednotlivých výnosů financování se provádí obdobná analýza jako u nákladů na stanovenou jednotku.

- a) Pro stanovení vyrovnávací platby na základě analýzy sociální služby a v závislosti na předpokladu úhrad uživatelů jsou sociální služby následně členěny na:
 - Pobytové služby sociální péče – s úhradou uživatelů
 - Pobytové služby sociální prevence – s úhradou uživatelů

- Ambulantní služby sociální péče – s úhradou uživatelů
- Ambulantní služby sociální prevence – bez úhrady uživatelů
- Terénní služby sociální péče – s úhradou uživatelů
- Terénní služby sociální prevence – bez úhrady uživatelů
- Služby sociálního poradenství – bez úhrady uživatelů

Výnosy od uživatelů jsou modelovány s ohledem na regulace stanovené zákonem o sociálních službách, jeho prováděcí vyhlášky číslo č. 505/2006 Sb. (dále jen „prováděcí vyhláška“) a specifických parametrů stanovených pro hodnocení sociálních služeb pro zařazení do Základní sítě sociálních služeb (dále jen „Základní síť“) a Dočasná sítě sociálních služeb (dále jen „Dočasná síť“).

- b) Do výnosové části jsou kalkulovány výnosy za zdravotní péči (pouze u sociálních služeb, kde se zajištění zdravotní péče předpokládá dle zákona o sociálních službách).
- c) Ostatní výnosy zahrnují dary, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, zisky z let minulých apod. Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy skutečných ostatních výnosů poskytovatelů sociálních služeb.

4.4 Vyrovňovací platba

Finanční objem vypočtený dle dále popsaných mechanismů je východiskem pro stanovení maximální výše finančních prostředků poskytnutých na sociální služby na příslušný rok, na který se vypočítává. Vyrovňovací platba se poskytuje na základě a v rozsahu pověření k výkonu SGEI.

Východiskem pro nastavení vyrovňovací platby je rozdíl mezi obvyklými náklady sociální služby (bod 4.2 tohoto dokumentu) a obvyklými výnosy sociální služby (bod 4.3 tohoto dokumentu).

Vyrovňovací platba se poskytuje na celkový počet jednotek sociální služby, který nemůže být vyšší, než je kapacita konkrétní sociální služby pro daný rok uvedená v Základní síti nebo Dočasná síti strategického dokumentu.

Vyrovňovací platba se stanovuje pro každý druh sociální služby individuálně. V zájmu vyloučení nadměrných plateb poskytovatelům sociálních služeb jsou na základě analýzy stanoveny předpokládané podíly veřejných zdrojů, tj. státního rozpočtu, rozpočtu Zlínského kraje, rozpočtu ostatních krajů, rozpočtů obcí, Úřadu vlády, ostatních ministerstev a Evropských zdrojů, které se na financování sociálních služeb podílí.

Předpokládaný podíl územních samosprávných celků (tj. Zlínský kraj a obce) na financování sociálních služeb ve Zlínském kraji je stanoven v dalších částech dokumentu, pro každý druh sociální služby samostatně.

Finanční podporu stanovenou na základě výpočtu vyrovňovací platby nelze použít na úhradu nákladů souvisejících s formou poskytování sociální služby, která není uvedena v Základní síti nebo Dočasná síti strategického dokumentu.

4.5 Kritéria poskytování vyrovnávací platby

Kritéria poskytování vyrovnávací platby představují indikátory stanovené pro každý jednotlivý druh sociální služby. Indikátor je výkonovým měřítkem sociální služby, k jehož zajištění bude poskytovatel sociálních služeb smluvně zavázán.

Konkrétní indikátor/y pro daný druh sociální služby bude/ou součástí příslušných Programů.

Indikátorem může být např.:

- Počet lůžkodnů/rok
- Počet hodin přímé péče na průměrný přepočtený úvazek pracovníka v přímé péči/rok
- Počet hodin přímé péče včetně cesty na průměrný přepočtený úvazek pracovníka v přímé péči/rok
- Počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek pracovníka v přímé péči/rok

5 Mechanismus stanovení vyrovnávací platby

5.1 Pobytové sociální služby

Ve smyslu zákona o sociálních službách § 33 odst. 2, se pobytovými službami sociální péče a sociální prevence rozumí služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb.

Pobytové služby sociální péče zahrnují následující druhy sociálních služeb:

- Domovy pro osoby se zdravotním postižením
- Domovy pro seniory
- Domovy se zvláštním režimem
- Chráněné bydlení
- Odlehčovací služby
- Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče
- Týdenní stacionáře

Pobytové služby sociální prevence zahrnují následující druhy sociálních služeb:

- Azylové domy
- Domy na půl cesty
- Intervenční centra
- Krizová pomoc
- Služby následné péče
- Sociální rehabilitace
- Terapeutické komunity

Pro pobytové služby sociální péče a sociální prevence je jako výchozí jednotka pro stanovení obvyklého ročního nákladu, obvyklého ročního výnosu a výše vyrovnávací platby zvoleno jedno lůžko.

5.1.1 Obvyklé náklady pobytových sociálních služeb

Obvyklé náklady **pobytových služeb sociální péče a sociální prevence** jsou kalkulovány dle principu uvedeného v bodě 4.2 tohoto dokumentu.

Kapacita pobytové sociální služby je pro účely stanovení vyrovnávací platby definována počtem lůžek. Maximální kapacita každé konkrétní sociální služby je stanovena v Akčním plánu pro daný rok.

5.1.2 Obvyklé výnosy pobytových sociálních služeb

5.1.2.1 Obvyklé výnosy pobytových služeb sociální péče

Obvyklé výnosy pobytových služeb sociální péče tvoří výnosy od uživatelů služeb (V_U), výnosy od zdravotních pojišťoven (V_{ZP}) a ostatní výnosy (V_O).

a) Výnosy od uživatelů pobytových služeb sociální péče = V_{UP}

Výnosy od uživatelů pobytových služeb sociální péče jsou modelovány na stanovenou jednotku sociální služby dle následujících zásad:

1. **Výnosy na jednotku sociální služby za základní činnosti ubytování a strava/rok = U** (mimo sociální službu druhu chráněné bydlení, pro kterou je zákonem o sociálních službách způsob úhrad stanoven jinak)

Východiska:

- Jednotka sociální služby.
- Průměrná měsíční výše starobního a invalidního důchodu ve Zlínském kraji zjištěná k datu prováděné analýzy = D .
- Zohlednění regulace dle § 73 odst. 3 zákona o sociálních službách – „po úhradě za ubytování a stravu při poskytování pobytových služeb v týdenních stacionářích musí osobě zůstat alespoň 25 % jejího příjmu“, a při poskytování pobytových služeb uvedených v § 73 odst. 1 písm. b) až e) „musí osobě zůstat alespoň 15 % jejího příjmu“.
- Pro výpočet průměrné měsíční úhrady je stanovena hypotéza maximální úhrady za poskytnutou celodenní stravu. Reálná výše úhrady za základní úkon ubytování představuje rozdíl průměrné měsíční výše důchodu snížené o zákonnou regulaci a maximální měsíční výše za základní úkon poskytnutí/zajištění celodenní stravy.
- Minimální obloženost sociální služby (dle parametru efektivita sociální služby v rámci hodnocení služeb) stanovená pro konkrétní druh sociální služby = O_B .

Vzorec stanovení obvyklého ročního výnosu na jednotku sociální služby za základní činnosti ubytování:

$$U = [D - (D \times 15\% \text{ resp. } 25\%)] \times 12 \times O_B$$

Výjimka:

Individuálně je přístupováno ke službám, jež poskytují služby nezaopatřenému dítěti s nařízenou ústavní výchovou. V těchto případech nejsou jednotky sociálních služeb pro výpočet výnosů za základní činnost ubytování v dané sociální službě zohledňovány.

2. Výnosy na jednotku sociální služby za základní činnosti ubytování a strava/rok – sociální služba druhu chráněné bydlení = U_{CH}

Samostatně jsou obvyklé výnosy za základní činnosti modelovány v případě sociální služby druhu chráněné bydlení, pro které je zákonem o sociálních službách stanovena odlišná úprava úhrady.

Východiska sociální služby druhu chráněné bydlení:

- Jednotka sociální služby.
- Maximální sazba ubytování na den stanovena pro tento druh sociální služby = B .
- Pro zachování srovnatelných podmínek uživatelů tohoto druhu sociální služby je uplatňován redukční mechanismus 15 %.
- S ohledem na stávající principy služby poskytované uživatelům s vyšší mírou soběstačnosti není modelován předpoklad poskytování stravy a s tím související úhrady za tento základní úkon.
- Minimální obložnost sociální služby (dle parametru efektivita sociální služby v rámci hodnocení služeb) stanovena pro konkrétní druh sociální služby = O_B .

Vzorec stanovení obvyklého ročního výnosu na jednotku chráněného bydlení za základní činnosti ubytování:

$$U_{CH} = [B - (B \times 15\%)] \times \text{počet kalendářních dnů v roce} \times O_B$$

3. Výnosy na jednotku sociální služby – příspěvek na péči/rok = S

Východiska:

- Hodnota na jednotku sociální služby vypočítaná dle stanoveného minimálního podílu uživatelů s příspěvkem na péči (dle parametru dostupnost a potřebnost sociální služby v rámci hodnocení služeb) stanoveného pro konkrétní druh sociální služby = P .

U sociální služby druhu chráněné bydlení je aplikováno jiné východisko.

- Minimální obložnost sociální služby (dle parametru efektivita sociální služby v rámci hodnocení služeb) stanovena pro konkrétní druh sociální služby = O_B .

Vzorec:

$$S = P \times 12 \times O_B$$

Obvyklé roční výnosy od uživatelů na jednotku pobytové služby sociální péče (mimo sociální službu druhu chráněné bydlení) se stanoví jako součet úhrad definovaných dle 1. a 3. bodu.

Vzorec:

$$V_{UP} = U + S$$

Obvyklé roční výnosy od uživatelů na jednotku pobytové služby sociální péče u sociální služby druhu chráněné bydlení se stanoví jako součet úhrad definovaných dle 2. a 3. bodu.

Vzorec:

$$V_{UCH} = U_{CH} + S$$

b) Výnosy od zdravotních pojišťoven = V_{ZP}

Podíl ročních výnosů je modelován na základě výstupů z analýz u pobytových služeb sociální péče na stanovenou jednotku sociální služby.

c) Ostatní výnosy = V_o

Ostatní výnosy zahrnují dary, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, zisky z let minulých apod.

Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy zdrojů sociálních služeb na stanovenou jednotku sociální služby.

Obvyklé roční výnosy pobytových služeb sociální péče se stanoví jako součet jednotlivých výnosů sociální služby na stanovenou jednotku násobeno celkovým počtem jednotek sociální služby dle Akčního plánu pro daný rok.

Tabulka č. 1: Znárodnění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy pobytových služeb sociální péče

Druh sociální služby	Vzorec
Domovy pro osoby se zdravotním postižením Domovy pro seniory Domovy se zvláštním režimem Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	$(V_{UP} + V_{ZP} + V_o) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$
Chráněné bydlení	$(V_{UCH} + V_o) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$
Odlehčovací služby	$(V_{UP} + V_o) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$
Týdenní stacionáře	$(V_{UP} + V_o) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$

5.1.2.2 Obvyklé výnosy pobytových služeb sociální prevence

Obvyklé výnosy pobytových služeb sociální prevence tvoří výnosy od uživatelů služeb a ostatní výnosy.

a) Výnosy od uživatelů pobytových služeb sociální prevence

Modelace výnosů od uživatelů je samostatně zpracovávána pro azylové domy s cílovou skupinou rodiny s dětmi. Důvodem pro samostatné zpracování je specifická struktura úhrad, dle prováděcí vyhlášky, za základní úkon ubytování, a to pro dospělou osobu a dítě.

1. **Výnosy na jednotku sociální služby od uživatelů sociální služby = V_P**

Výnosy od uživatelů pobytových služeb sociální prevence (mimo azylových domů – pro rodiny s dětmi) jsou modelovány na stanovenou jednotku sociální služby podle následujících zásad:

Východiska:

- Maximální úhrada za ubytování/den stanovená prováděcí vyhláškou = U .
- Minimální obložnost sociální služby (dle parametru efektivita sociální služby v rámci hodnocení služeb) stanovená pro konkrétní druh sociální služby = O_B .

Vzorec výpočtu obvyklého ročního výnosu od uživatelů na jednotku sociální služby:

$$V_P = U \times \text{počet kalendářních dnů v roce} \times O_B$$

2. **Výnosy od uživatelů sociální služby – azylové domy s cílovou skupinou pro rodiny s dětmi = V_{PAR}**

Výnosy od uživatelů pobytové služby sociální prevence (azylové domy – pro rodiny s dětmi) jsou modelovány na stanovenou jednotku sociální služby dle následujících zásad:

Východiska:

- Sociální služby jsou poskytovány v bytových jednotkách, průměrná bytová jednotka je tvořena 3 lůžky, ve struktuře 1 dospělý (A) a 2 děti ($CH_1 + CH_2$). Modelace úhrady ubytování (U_{PAR}) za jeden den, zohledňuje průměrnou maximální denní úhradu stanovenou prováděcí vyhláškou za jedno lůžko.

Dílčí výpočet výnosu od uživatelů na jednotku sociální služby/den:

$$U_{PAR} = \frac{A + CH_1 + CH_2}{3}$$

- Minimální obložnost sociální služby (dle parametru efektivita sociální služby v rámci hodnocení služeb) stanovená pro konkrétní druh sociální služby = O_B .

Vzorec výpočtu obvyklého ročního výnosu od uživatelů na jednotku sociální služby:

$$V_{PAR} = U_{PAR} \times \text{počet kalendářních dnů v roce} \times O_B$$

b) **Ostatní výnosy = V_o**

Ostatní výnosy zahrnují dary, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, zisky z let minulých apod.

Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy zdrojů sociálních služeb na stanovenou jednotku sociální služby.

Obvyklé roční výnosy pobytových služeb sociální prevence se stanoví jako součet jednotlivých výnosů sociální služby na stanovenou jednotku násobeno celkovým počtem jednotek sociální služby dle Akčního plánu pro daný rok.

Tabulka č. 2: Znázornění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy pobytových služeb sociální prevence

Druh sociální služby	Vzorec
Azylové domy (cílová skupina muži a ženy bez přístřeší) Domy na půl cesty Služby následné péče Sociální rehabilitace Terapeutické komunity	$(V_P + V_O) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$
Azylové domy (cílová skupina rodiny s dětmi)	$(V_{PAR} + V_O) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$
Intervenční centra Krizová pomoc	$V_O \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$

5.1.3 Stanovení vyrovnávací platby pobytových sociálních služeb

Vyrovnávací platba se stanoví jako rozdíl mezi obvyklými náklady sociální služby (bod 5.1.1 tohoto dokumentu) a obvyklými výnosy sociální služby (bod 5.1.2 tohoto dokumentu) pro každý příslušný rok na základě provedené analýzy.

- Celkový podíl územních samosprávných celků** je rozdělen na podíl Zlínského kraje a podíl obcí.
- Podíl finančních prostředků poskytnutých krajem dle § 101a** zákona o sociálních službách je modelován jako dorovnání provozní ztráty při modelovaných výnosech základních činností sociálních služeb (včetně podílu územních samosprávných celků).

Tabulka č. 3: Přehled členění druhů pobytových služeb sociální péče a sociální prevence a předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech

Druh sociální služby	Skupina sociální služby**		Jednotka sociální služby	Podíl ÚSC celkem	z toho:	
	Cílová skupina	Kapacita			Podíl ZK	Podíl OBCÍ
Azylové domy	Muži a ženy bez přístřeší		Lůžko	5 %	1,7 %	3,3 %
Azylové domy	Rodiny s dětmi		Lůžko	9 %	3 %	6 %
Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1 – 50 lůžek	Lůžko	2 %	0,7 %	1,3 %
Domovy pro osoby se zdravotním postižením		51 – 120 lůžek	Lůžko	1 %	0,3 %	0,7 %
Domovy pro osoby se zdravotním postižením		121 a více lůžek	Lůžko	1 %	0,3 %	0,7 %
Domovy pro seniory		1 – 100 lůžek	Lůžko	5 %	1,7 %	3,3 %

Druh sociální služby	Skupina sociální služby**		Jednotka sociální služby	Podíl ÚSC celkem	z toho:	
	Cílová skupina	Kapacita			Podíl ZK	Podíl OBCÍ
Domovy pro seniory		101 a více lůžek	Lůžko	3 %	1 %	2 %
Domovy se zvláštním režimem	Osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí	1 – 25 lůžek	Lůžko	3 %	1 %	2 %
Domovy se zvláštním režimem	Osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí	26 – 60 lůžek	Lůžko	3 %	1 %	2 %
Domovy se zvláštním režimem	Osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí	61 a více lůžek	Lůžko	3 %	1 %	2 %
Domovy se zvláštním režimem	Osoby s duševním onemocněním		Lůžko	4 %	1,3 %	2,7 %
Domovy se zvláštním režimem	Osoby ohrožené sociálním vyloučením		Lůžko	3 %	1 %	2 %
Domovy se zvláštním režimem	Osoby s chronickým duševním onemocněním vyvolaným účinkem alkoholu		Lůžko	3 %	1 %	2 %
Domy na půl cesty			Lůžko	6 %	2 %	4 %
Chráněné bydlení			Lůžko	6 %	2 %	4 %
Chráněné bydlení	Osoby, které do tohoto druhu sociální služby přešly z velkokapacitních zařízení sociální péče v rámci transformace		Lůžko	6 %	2 %	4 %
Intervenční centra*			Lůžko	-	-	-
Krizová pomoc*			Lůžko	-	-	-

Druh sociální služby	Skupina sociální služby**		Jednotka sociální služby	Podíl ÚSC celkem	z toho:	
	Cílová skupina	Kapacita			Podíl ZK	Podíl OBCÍ
Odlehčovací služby			Lůžko	4 %	1,3 %	2,7 %
Služby následné péče*			Lůžko	-	-	-
Sociální rehabilitace			Lůžko	10 %	3,3 %	6,7 %
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče			Lůžko	1 %	0,3 %	0,7 %
Terapeutické komunity*			Lůžko	-	-	-
Týdenní stacionáře			Lůžko	5 %	1,7 %	3,3 %

* Druh sociální služby není v ZK zastoupen.

** U těch druhů sociálních služeb, u nichž v rámci skupiny sociální služby není uvedena cílová skupina, ani kapacita sociální služby, je stanoven jednotný obvyklý náklad na jednotku pro daný druh sociální služby bez ohledu na cílovou skupinu a kapacitu sociální služby.

Předpokládané podíly územních samosprávných celků uvedené v Tabulce č. 3 se nepoužijí pro financování sociálních služeb, na které Zlínský kraj získá finanční prostředky v rámci individuálních projektů spolufinancovaných z Operačního programu Zaměstnanost, případně dalších individuálních projektů spolufinancovaných z fondů EU. Podíl kofinancování z úrovně ÚSC v tomto případě stanoví příslušný Program.

5.2 Ambulantní a Terénní sociální služby

Ve smyslu zákona o sociálních službách § 33 odst. 3, se ambulantními službami sociální péče a sociální prevence rozumí služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování.

Ambulantní služby sociální péče zahrnují následující druhy sociálních služeb:

- Centra denních služeb
- Denní stacionáře
- Odlehčovací služby*
- Pečovatelská služba*
- Průvodcovské a předčitatelské služby*

** Sociální služby, které mohou být poskytovány ambulantní i terénní formou.*

Ambulantní služby sociální prevence zahrnují následující druhy sociálních služeb:

- Intervenční centra*
- Kontaktní centra*
- Krizová pomoc*
- Nízkoprahová denní centra*
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež*
- Noclehárny
- Raná péče*
- Služby následné péče
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi*
- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením*
- Sociálně terapeutické dílny
- Sociální rehabilitace*
- Tlumočnické služby*

** Sociální služby, které mohou být poskytovány ambulantní i terénní formou.*

Ve smyslu zákona o sociálních službách § 33 odst. 4, se terénními službami sociální péče a sociální prevence rozumí služby poskytované osobě v jejím přirozeném prostředí.

Terénní služby sociální péče zahrnují následující druhy sociálních služeb:

- Odlehčovací služby*
- Osobní asistence
- Pečovatelská služba*
- Podpora samostatného bydlení
- Průvodcovské a předčitatelské služby*

** Sociální služby, které mohou být poskytovány terénní i ambulantní formou.*

Terénní služby sociální prevence zahrnují následující druhy sociálních služeb:

- Intervenční centra*
- Kontaktní centra*
- Krizová pomoc*
- Nízkoprahová denní centra*
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež*
- Raná péče*
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi*
- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením*
- Sociální rehabilitace*
- Telefonická krizová pomoc
- Terénní programy
- Tlumočnické služby*

** Sociální služby, které mohou být poskytovány terénní i ambulantní formou.*

Ambulantní a terénní služby sociálního poradenství zahrnují následující druhy sociálních služeb:

- Odborné sociální poradenství

Odborné sociální poradenství (ambulantní a terénní forma) je, dle zákona o sociálních službách § 37 odst. 3, poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách

pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí a ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu.

Pro ambulantní a terénní služby sociální péče, sociální prevence a sociálního poradenství je jako výchozí jednotka pro stanovení obvyklého ročního nákladu, obvyklého ročního výnosu a výše vyrovnávací platby zvolen průměrný přepočtený úvazek PP. Výjimku vzhledem k charakteru sociální služby tvoří ambulantní služba sociální prevence druhu noclehárny, u které je jako výchozí jednotka zvoleno jedno lůžko.

5.2.1 Obvyklé náklady ambulantních a terénních sociálních služeb

Obvyklé náklady **ambulantních a terénních služeb sociální péče, sociální prevence a sociálního poradenství** jsou kalkulovány dle principu uvedeného v bodě 4.2 tohoto dokumentu.

Kapacita ambulantní a terénní sociální služby je pro účely stanovení vyrovnávací platby definována průměrným přepočteným úvazkem PP, v případě ambulantní sociální služby druhu noclehárny je definována počtem lůžek.

Maximální kapacita každé konkrétní sociální služby je stanovena v Akčním plánu pro daný rok.

5.2.2 Obvyklé výnosy ambulantních a terénních sociálních služeb

5.2.2.1 Obvyklé výnosy ambulantních služeb sociální péče

Obvyklé výnosy ambulantních služeb sociální péče tvoří výnosy od uživatelů služeb a ostatní výnosy.

a) Výnosy od uživatelů ambulantních služeb sociální péče = V_{UA}

Výnosy od uživatelů ambulantních služeb jsou modelovány na stanovenou jednotku sociální služby dle následujících zásad:

Východiska:

- Minimální počet hodin v přímé péči na průměrný přepočtený úvazek PP/den, stanovený v rámci hodnocení služeb (parametr dostupnost a potřebnost sociální služby) = H_{PP} .
- Maximální úhrada za hodinu poskytnuté péče stanovené prováděcí vyhláškou, pro daný druh sociální služby = S .
- Počet skutečně odpracovaných dnů za rok pracovníkem v přímé péči dle Metodiky KISSoS = D .

Vzorec stanovení obvyklého ročního výnosu od uživatelů na jednotku sociální služby:

$$V_{UA} = H_{PP} \times S \times D$$

b) **Ostatní výnosy = V_o**

Ostatní výnosy zahrnují dary, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, zisky z let minulých apod.

Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy zdrojů sociálních služeb na stanovenou jednotku sociální služby.

Obvyklé roční výnosy ambulantních služeb sociální péče se stanoví jako součet jednotlivých výnosů sociální služby na stanovenou jednotku násobeno celkovým počtem jednotek sociální služby dle Akčního plánu pro daný rok.

Tabulka č. 4: Znáznornění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy ambulantních služeb sociální péče

Druh sociální služby	Vzorec
Centra denních služeb Denní stacionáře Odlehčovací služby Pečovatelská služba Průvodcovské a předčitatelské služby	$(V_{UA} + V_o) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$

5.2.2.2 Obvyklé výnosy terénních služeb sociální péče

Obvyklé výnosy terénních služeb sociální péče tvoří výnosy od uživatelů služeb a ostatní výnosy.

a) **Výnosy od uživatelů terénních služeb sociální péče**

Modelace výnosů od uživatelů je samostatně zpracovávána pro pečovatelskou službu. Důvod pro samostatné zpracování je ve specifické struktuře úhrad za základní úkony, které jsou dle prováděcí vyhlášky koncipovány v odlišné struktuře, než je tomu u ostatních druhů terénních služeb sociální péče.

1. **Výnosy na jednotku sociální služby/rok za základní činnosti péče pečovatelské služby = V_{UTP}**

Východiska:

- Minimální počet hodin v přímé péči včetně času nezbytného k zajištění úkonu, na průměrný přepočtený úvazek PP/den, stanovený v rámci hodnocení služeb (parametr dostupnost a potřebnost sociální služby) = H_{PP} .
- Maximální úhrada za hodinu poskytnuté péče stanovená prováděcí vyhláškou, pro daný druh sociální služby = S .
- Počet skutečně odpracovaných dnů za rok pracovníkem v přímé péči dle Metodiky KISSoS = D .
- Průměrný počet úkonu donáška stravy na průměrný přepočtený úvazek PP/rok = J .
- Maximální cena úkonu donáška stravy stanovená prováděcí vyhláškou = J_c .

Vzorec výpočtu obvyklého ročního výnosu na jednotku pečovatelské služby za základní činnosti:

$$V_{UTP} = (H_{PP} \times S \times D) + (J \times J_C)$$

2. **Výnosy na jednotku sociální služby/rok za základní činnosti ostatní terénní služby sociální péče = V_{UT}**

Východiska:

- Minimální počet hodin v přímé péči včetně času nezbytného k zajištění úkonu, na průměrný přepočtený úvazek PP/den, stanovený v rámci hodnocení služeb (parametr dostupnost a potřeba sociální služby) = H_{PP} .
- Maximální úhrada za hodinu poskytnuté péče stanovené prováděcí vyhláškou, pro daný druh sociální služby = S .
- Počet skutečně odpracovaných dnů za rok, pracovníkem v přímé péči dle Metodiky KISSoS = D .

Vzorec výpočtu obvyklého ročního výnosu na jednotku sociální služby za základní činnosti:

$$V_{UT} = H_{PP} \times S \times D$$

3. **Samostatnou kategorií představuje sociální služba druhu tísňová péče:**

- Tento druh sociální služby na území Zlínského kraje není zabezpečován. Dle prováděcí vyhlášky § 7 odst. 2 platí specifická úprava úhrady této sociální služby, a to tak, že maximální výše úhrady za poskytování tísňové péče se rovná skutečným nákladům na provoz technických komunikačních prostředků. Pro potřeby definování mechanismu nebude z důvodu její neexistence na území Zlínského kraje tato sociální služba kalkulována. Mechanismus vyrovnávací platby bude zpracován v případě registrace sociální služby a jejího zařazení do Základní sítě nebo Dočasné sítě Akčního plánu pro daný rok.

b) **Ostatní výnosy = V_o**

Ostatní výnosy zahrnují dary, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, zisky z let minulých apod.

Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy zdrojů sociálních služeb na stanovenou jednotku sociální služby.

Obvyklé roční výnosy terénních služeb sociální péče se stanoví jako součet jednotlivých výnosů sociální služby na stanovenou jednotku násobeno celkovým počtem jednotek sociální služby dle Akčního plánu pro daný rok.

Tabulka č. 5: Znárodnění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy terénních služeb sociální péče

Druh sociální služby	Vzorec
Pečovatelská služba	$(V_{UTP} + V_o) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$
Odlehčovací služby Osobní asistence Podpora samostatného bydlení Průvodcovské a předčitatelské služby	$(V_{UT} + V_o) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$

5.2.2.3 Obvyklé výnosy ambulantních a terénních služeb sociální prevence

Ambulantní a terénní služby sociální prevence jsou poskytovány uživatelům bez úhrady, obvyklé výnosy sociální služby jsou tvořeny pouze **ostatními výnosy = V_o** .

Ostatní výnosy zahrnují dary, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, zisky z let minulých apod.

Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy zdrojů sociálních služeb na stanovenou jednotku sociální služby.

Obvyklé roční výnosy ambulantních a terénních služeb sociální prevence se stanoví jako součin ostatních výnosů příslušné sociální služby na stanovenou jednotku a celkový počet jednotek příslušné sociální služby dle Akčního plánu pro daný rok.

5.2.2.4 Obvyklé výnosy ambulantních a terénních služeb sociálního poradenství

Ambulantní a terénní služby sociálního poradenství jsou poskytovány uživatelům bez úhrady, obvyklé výnosy sociální služby jsou tvořeny pouze **ostatními výnosy = V_o** .

Ostatní výnosy zahrnují dary, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, zisky z let minulých apod.

Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy zdrojů sociálních služeb na stanovenou jednotku sociální služby.

Obvyklé roční výnosy ambulantních a terénních služeb sociálního poradenství se stanoví jako součin ostatních výnosů příslušné sociální služby na stanovenou jednotku a celkový počet jednotek příslušné sociální služby dle Akčního plánu pro daný rok.

5.2.3 Stanovení vyrovnávací platby ambulantních a terénních sociálních služeb

Vyrovňovací platba se stanoví jako rozdíl mezi obvyklými náklady sociální služby (bod 5.1.1 tohoto dokumentu) a obvyklými výnosy sociální služby (bod 5.1.2 tohoto dokumentu) pro každý příslušný rok na základě provedené analýzy.

1. **Celkový podíl územních samosprávných celků** je rozdělen na podíl Zlínského kraje a podíl obcí.
2. **Podíl finančních prostředků poskytnutých krajem dle § 101a** zákona o sociálních službách je modelován jako dorovnání provozní ztráty při modelovaných výnosech základních činností sociálních služeb (včetně podílu územních samosprávných celků).

Tabulka č. 6: Přehled členění druhů ambulantních a terénních služeb sociální péče, sociální prevence a sociálního poradenství a předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech

Druh sociální služby	Skupina sociální služby***		Jednotka sociální služby	Podíl ÚSC celkem	z toho:	
	Forma poskytování	Cílová skupina			Podíl ZK	Podíl OBCÍ
Centra denních služeb			Průměrný přepočtený úvazek PP	20 %	6,7 %	13,3 %
Denní stacionáře			Průměrný přepočtený úvazek PP	15 %	5 %	10 %
Intervenční centra			Průměrný přepočtený úvazek PP	13 %	4,3 %	8,7 %
Kontaktní centra			Průměrný přepočtený úvazek PP	35 %	11,7 %	23,3 %
Krizová pomoc			Průměrný přepočtený úvazek PP	13 %	4,3 %	8,7 %
Nízkoprahová denní centra			Průměrný přepočtený úvazek PP	15 %	5 %	10 %
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež			Průměrný přepočtený úvazek PP	20 %	6,7 %	13,3 %
Noclehárny			Lůžko	10 %	3,3 %	6,7 %
Odborné sociální poradenství		Osoby ohrožené sociálním vyloučením, Rodiny s dětmi	Průměrný přepočtený úvazek PP	20 %	6,7 %	13,3 %

Druh sociální služby	Skupina sociální služby***		Jednotka sociální služby	Podíl ÚSC celkem	z toho:	
	Forma poskytování	Cílová skupina			Podíl ZK	Podíl OBCÍ
Odborné sociální poradenství		Osoby se zdravotním postižením, Senioři	Průměrný přepočtený úvazek PP	20 %	6,7 %	13,3 %
Odlehčovací služby	Ambulantní		Průměrný přepočtený úvazek PP	15 %	5 %	10 %
Odlehčovací služby	Terénní		Průměrný přepočtený úvazek PP	15 %	5 %	10 %
Osobní asistence			Průměrný přepočtený úvazek PP	15 %	5 %	10 %
Pečovatelská služba			Průměrný přepočtený úvazek PP	20 %	6,7 %	13,3 %
Podpora samostatného bydlení			Průměrný přepočtený úvazek PP	15 %	5 %	10 %
Průvodcovské a předčitatelské služby*			Průměrný přepočtený úvazek PP	-	-	-
Raná péče			Průměrný přepočtený úvazek PP	15 %	5 %	10 %
Služby následné péče			Průměrný přepočtený úvazek PP	15 %	5 %	10 %
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi			Průměrný přepočtený úvazek PP	17 %	5,7 %	11,3 %
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením			Průměrný přepočtený úvazek PP	20 %	6,7 %	13,3 %
Sociálně terapeutické dílny			Průměrný přepočtený úvazek PP	15 %	5 %	10 %
Sociální rehabilitace		Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	20 %	6,7 %	13,3 %
Sociální rehabilitace**		Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	20 %	6,7 %	13,3 %

Druh sociální služby	Skupina sociální služby***		Jednotka sociální služby	Podíl ÚSC celkem	z toho:	
	Forma poskytování	Cílová skupina			Podíl ZK	Podíl OBCÍ
Telefonická krizová pomoc			Průměrný přepočtený úvazek PP	15 %	5 %	10 %
Terénní programy		Osoby ohrožené sociálním vyloučením, Rodiny s dětmi	Průměrný přepočtený úvazek PP	15 %	5 %	10 %
Terénní programy		Osoby závislé na návykových látkách	Průměrný přepočtený úvazek PP	15 %	5 %	10 %
Tlumočnické služby			Průměrný přepočtený úvazek PP	20 %	6,7 %	13,3 %

* Druh sociální služby není v ZK zastoupen.

** Jde o sociální rehabilitaci, která je součástí Centra duševního zdraví. Ostatní sociální služby druhu sociální rehabilitace pro cílovou skupinu osoby se zdravotním postižením jsou financovány z individuálního projektu ZK „Podpora a rozvoj služeb sociální rehabilitace ve Zlínském kraji“ do 31. 12. 2021.

*** U těch druhů sociálních služeb, u nichž v rámci skupiny sociální služby není uvedena forma poskytování, ani cílová skupina sociální služby, je stanoven jednotný obvyklý náklad na jednotku pro daný druh sociální služby bez ohledu na formu poskytování a cílovou skupinu sociální služby.

Předpokládané podíly územních samosprávných celků uvedené v Tabulce č. 6 se nepoužijí pro financování sociálních služeb, na které Zlínský kraj získá finanční prostředky v rámci individuálních projektů spolufinancovaných z Operačního programu Zaměstnanost, případně dalších individuálních projektů spolufinancovaných z fondů EU. Podíl kofinancování z úrovně ÚSC v tomto případě stanoví příslušný Program.

6 Redukční mechanismy

Mechanismus stanovení výše vyrovnávací platby poskytovatelům sociálních služeb, které jsou v souladu se Střednědobým plánem 2020 – 2022, představuje způsob stanovení maximálních částek k financování sociálních služeb na území Zlínského kraje v rámci plnění kompetence dané zákonem o sociálních službách. Podmínkou pro bezvýhradné uplatnění popsaného mechanismu je předpoklad, že Zlínský kraj obdrží na tuto kompetenci požadovaný objem finančních prostředků ze státního rozpočtu.

V případě, že Zlínský kraj obdrží ze státního rozpočtu částku nižší, než kterou požadoval/definoval na příslušný kalendářní rok pro zajištění plnění povinností zajišťovat dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se Střednědobým plánem 2020 – 2022, budou uplatněny redukční mechanismy, kterými se maximální objem finanční podpory pro vyrovnávací platbu poskytovatelům sociálních služeb transparentním principem snižuje.

Redukční mechanismy jsou, v závislosti na objemu finančních prostředků přidělených Zlínskému kraji ze státního rozpočtu, uplatněny ve dvou úrovních.

I. úroveň redukce – při použití této redukce je postupováno tak, že se předpokládané obvyklé náklady sociálních služeb na stanovenou jednotku sníží o předpokládanou míru inflace daného roku³, na který se kompenzace stanoví. Celkový předpokládaný podíl ostatních výnosů z jiných, než veřejných zdrojů není touto změnou ovlivněn.

V případě, že přes tuto jednostrannou úpravu obvyklých nákladů objem finančních prostředků ze státního rozpočtu nepostačuje, je přistoupeno k druhé úrovni redukce.

II. úroveň redukce se, bez ohledu na právní formu poskytovatele sociálních služeb, odvíjí od druhu sociální služby v závislosti na možných zdrojích, které mohou poskytovatelé sociálních služeb na zajištění poskytované sociální služby získat z jiných než veřejných zdrojů. Z tohoto hlediska jsou pro účely redukčních mechanismů sociální služby členěny do následujících kategorií uvedených v Tabulce č. 7.

Tabulka č. 7: Maximální redukce finanční podpory dle forem poskytování sociálních služeb a základních skupin

Kategorie	Forma poskytování sociální služby a základní skupina	Redukce
I. kategorie	Pobytové služby sociální péče	max. 15 %
II. kategorie	Ambulantní a terénní služby sociální péče	max. 10 %
III. kategorie	Pobytové služby sociální prevence	max. 7 %
IV. kategorie	Služby sociálního poradenství	max. 6 %
V. kategorie	Ambulantní a terénní služby sociální prevence	max. 5 %

³ Zdroj: ČNB

Při uplatňování I. úrovně a II. úrovně redukce může Zlínský kraj využít možnost neredukovat sociální služby, které budou zejména v souladu s Krajskými prioritními tématy.

V případě, že objem finančních prostředků poskytnutých Zlínskému kraji ze státního rozpočtu na příslušný kalendářní rok k financování sociálních služeb zařazených do Základní sítě vydefinované v rámci Akčního plánu pro daný rok bude natolik nižší, že nebude možné použití výše uvedených systémů redukčních mechanismů, bude Radou Zlínského kraje schválen takový mechanismus redukce maximální podpory poskytovatelům sociálních služeb ve Zlínském kraji respektující výši přidělených finančních prostředků ze státního rozpočtu, a to za dodržení principu transparentnosti a jednotnosti přístupu k poskytovatelům sociálních služeb bez ohledu na jejich právní formu.

Redukční mechanismy se neuplatní na poskytnutí finančních prostředků z vlastních zdrojů Zlínského kraje a finančních prostředků, které Zlínský kraj získá v rámci individuálních projektů spolufinancovaných z Operačního programu Zaměstnanost, případně dalších individuálních projektů spolufinancovaných z fondů EU.

7 Pověřovací akt

Pověřovací akt obsahuje zejména:

1. **Náplň a trvání závazků veřejné služby**

Náplň závazků veřejné služby bude vymezena zejména druhem sociální služby, formou poskytování a kapacitou sociální služby.

2. **O který podnik, případně o které území, se jedná**

Pověřovací akt obsahuje název, sídlo a IČO poskytovatele sociální/ch služby/eb a identifikátor sociální/ch služby/eb.

3. **Povaha jakýchkoli výhradních nebo zvláštních práv udělených podniku orgánem poskytujícím podporu**

Udělení zvláštních práv sociálním službám se nepředpokládá.

4. **Popis kompenzačního mechanismu a parametrů pro výpočet, kontrolu a přezkoumání vyrovnávací platby**

Parametry pro výpočet částky kompenzace jsou definovány samostatně, pro každý druh sociální služby, v souladu s principy uvedenými v tomto dokumentu.

5. **Opatření k zamezení a vrácení jakékoli nadměrné vyrovnávací platby**

Vyrovňovací platba je nastavována a aktualizována samostatně pro každý druh sociální služby na základě analýzy nákladů a výnosů. Systém kontroly poskytovaných plateb je uveden v následující části. Poskytovatel sociálních služeb bude smluvně zavázán k vrácení nadměrné vyrovnávací platby.

6. **Odkaz na Rozhodnutí SGEI 2012/21/EU**

8 Způsob poskytování finanční podpory

Příspěvkovým organizacím zřízeným Zlínským krajem bude finanční podpora na sociální služby poskytována na základě vydaného Rozhodnutí o poskytnutí příspěvku na provoz na poskytování sociálních služeb (dále jen „Rozhodnutí“). Ostatním poskytovatelům sociálních služeb bude finanční podpora na sociální služby poskytována na základě uzavřené Veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí finanční podpory z rozpočtu Zlínského kraje (dále jen „Veřejnoprávní smlouva“).

Specifikaci způsobu poskytování finanční podpory budou upřesňovat příslušné Programy.

1. Z dotace poskytnuté MPSV kraji

Ve smyslu zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů jsou tyto Podmínky zpracovány pro účely poskytnutí finanční podpory všem poskytovatelům sociálních služeb. Finanční podpora je poskytována formou dotace mimo příspěvkové organizace zřízené Zlínským krajem, kde je poskytována formou příspěvku na provoz. Podmínky jsou rozpracovány příslušnými **Programy**.

Finanční podpora přidělená na základě žádosti podané poskytovatelem sociálních služeb v rámci vyhlášené výzvy, je poskytovateli sociálních služeb na jeho běžný účet (na účet zřizovatele v případě příspěvkové organizace zřizované obcí) vyplácena ve dvou zálohách.

První záloha je vyplacena ve výši 60 % poskytnuté finanční podpory po schválení v orgánech kraje, nejpozději do 10 pracovních dnů po nabytí účinnosti Veřejnoprávní smlouvy, příp. převzetí Rozhodnutí, nejdříve však poté, co Zlínský kraj obdrží na účet první splátku poskytnutou kraji ze státního rozpočtu.

Druhá záloha je vyplacena ve výši 40 % poskytnuté finanční podpory, a to nejpozději do 10 pracovních dnů od obdržení druhé splátky poskytnuté kraji ze státního rozpočtu.

Finanční podpora přidělená na základě žádosti podané poskytovatelem sociálních služeb v rámci další vyhlášené výzvy nebo v rámci mimořádného termínu financování (např. rozdělení nevyčerpané finanční podpory nebo dofinancování ze strany MPSV), je poskytovateli sociálních služeb na jeho běžný účet vyplacena jednorázově po schválení v orgánech kraje, nejpozději do 10 pracovních dnů po nabytí účinnosti Veřejnoprávní smlouvy, event. Dodatku, příp. převzetí Rozhodnutí, event. Dodatku, nejdříve však poté, co Zlínský kraj obdrží na účet dotaci poskytnutou kraji ze státního rozpočtu.

Kraj si vyhrazuje právo změnit výši a lhůty výplaty jednotlivých záloh finanční podpory, a to pouze v případě, že došlo ke změně výše a lhůt výplaty splátky dotace, kterou vyplácí MPSV kraji v souladu s § 101a zákona o sociálních službách a Rozhodnutím MPSV o poskytnutí dotace kraji.

Níže uvedené bude řešeno příslušným Programem.

Finanční podpora vzniklá úsporami v Základní síti bude rozdělena poskytovatelům sociálních služeb v daném roce, a to v návaznosti na Systémové priority, Krajská prioritní témata a specifika cílových skupin a oprávněné požadavky poskytovatelů sociálních služeb. Tyto kroky musí být v souladu se směřováním k naplňování vize a na postupy popsané ve Střednědobém plánu 2020 – 2022, a to i když nebudou pokryty náklady na Základní síť.

Konečná výše obvyklého nákladu může být korigována např. dle metodického doporučení MPSV či mezikrajského srovnání obvyklých nákladů, s přihlédnutím na oprávněné požadavky poskytovatelů sociálních služeb.

Pokud nastane v průběhu daného roku změna ve stávající sociální službě zařazené v Základní síti, a to na základě změny potřeb uživatelů, a tato změna bude akceptována na základě jednání se zapojením obce/obcí, a není možné tuto změnu promítnout do Žádosti Zlínského kraje o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu, pak by měl být uplatněn tzv. „finanční princip“, který je popsán v části 8 Střednědobého plánu 2020 – 2022.

Postup pro využití Zásobníku rozvojových záměrů pro rok 2021 v případě volných finančních prostředků (další dotace ze státního rozpočtu, kapitoly MPSV, úspora z důvodu podpořených projektů kraje atd.) je popsán v Akčním plánu pro rok 2021, zejména v části 1.1 a ve Střednědobém plánu 2020 – 2022 v části 8.2 Kritéria vstupu do Základní a Dočasné sítě.

2. Z vlastních zdrojů Zlínského kraje

Ve smyslu zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů jsou tyto Podmínky zpracovány pro účely poskytnutí finanční podpory všem poskytovatelům sociálních služeb. Finanční podpora je poskytována formou dotace mimo příspěvkové organizace zřízené Zlínským krajem, kde je poskytována formou příspěvku na provoz. Podmínky jsou rozpracovány příslušnými **Programy**.

Zálohy jsou vypláceny ve lhůtách stanovených příslušnou Veřejnoprávní smlouvou, příp. Rozhodnutím.

3. Z dotace poskytnuté v rámci individuálních projektů spolufinancovaných z Operačního programu Zaměstnanost, případně dalších individuálních projektů spolufinancovaných z fondů EU

Ve smyslu zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů jsou tyto Podmínky zpracovány pro účely poskytnutí finanční podpory všem poskytovatelům sociálních služeb. Finanční podpora je poskytována formou dotace mimo příspěvkové organizace zřízené Zlínským krajem, kde je poskytována formou příspěvku na provoz.

Konkrétní forma a výše záloh bude upravena příslušnou Veřejnoprávní smlouvou, příp. Rozhodnutím.

9 Tvorba rezervy

Rezerva je vytvářena z **dotace poskytnuté MPSV kraji** pouze v případě, kdy v souladu se Střednědobým plánem 2020 – 2022 (obecné principy) a Akčním plánem pro rok 2021 je předpokládán:

- Rozvoj již existujících kapacit sociálních služeb v průběhu kalendářního roku.
- Rozvoj a vznik nových sociálních služeb v návaznosti na opatření a proces transformace v domovech pro osoby se zdravotním postižením.

Výše rezervy odpovídá částce, která je vypočtena v souladu s podmínkami v člancích 4 a 5 tohoto dokumentu, v závislosti na druhu sociální služby a plánované kapacitě, při zohlednění daného období a případného uplatnění redukčních mechanismů dle článku 8 tohoto dokumentu.

10 Kontrolní mechanismy

Kontrolní mechanismy se zaměřují na dodržování platné legislativy a na účelné, hospodárné a efektivní využití finančních prostředků na základě stanovených kvantitativních a kvalitativních ukazatelů ve webové aplikaci KISSoS a na plnění podmínek stanovených uzavřenou Veřejnoprávní smlouvou, příp. vydaným Rozhodnutím.

Stěžejním kontrolním mechanismem je **veřejnosprávní kontrola** dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, prováděná v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, a to včetně **úkonů předcházejících kontrole** dle § 3 kontrolního řádu, jejichž účelem je opatření podkladů pro posouzení, zda zahájit kontrolu. Kraj vykonává veřejnosprávní kontrolu na základě zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s aktuální vnitřní směrnici Zlínského kraje.

10.1 Zásady

1. Je nastaveno systematické ověřování skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky, a to před jejich poskytnutím, v průběhu jejich použití a následně po jejich použití.
2. Součástí systematického ověřování je také průběžný monitoring a úkony předcházející kontrole (např. vzhledem k nákladům a výnosům, vzhledem ke sledovaným ukazatelům a indikátorům vymezeným ve webové aplikaci KISSoS, vzhledem k nadměrnosti vyrovnávací platby).
3. O úkonech předcházejících kontrole je pořizován záznam. Navazuje-li na tyto úkony kontrola, mohou sloužit skutečnosti takto získané jako podklad pro kontrolní zjištění.
4. Kontroly na místě probíhají na základě ročního Plánu kontrol na vzorku poskytovatelů sociálních služeb. Mimo tento Plán kontrol může proběhnout také kontrola mimořádná.
5. Výběr vzorku do Plánu kontrol, včetně objemu kontrolovaných podpořených sociálních služeb za období příslušného dotačního roku, je v souladu s Metodikou MPSV pro poskytování dotací ze státního rozpočtu krajům a Hlavnímu městu Praze pro daný dotační rok.
6. Kritéria pro výběr vzorku do Plánu kontrol na dané období jsou stanovena a jsou k dispozici na věcně příslušném odboru Krajského úřadu Zlínského kraje (zohledňováno je např. zastoupení poskytovatelů sociálních služeb a sociálních služeb, kde kontrola dosud neproběhla, zastoupení sociálních služeb s ukončenou registrací a pověřením, zastoupení všech právních forem, zastoupení více druhů sociálních služeb, zastoupení všech forem poskytování sociálních služeb, zastoupení celého území Zlínského kraje, zastoupení sociálních služeb s nízkou i vysokou finanční podporou).
7. Kontrolní mechanismy podchycují dodržování zásadních pravidel, mezi něž patří např.:
 - Příjemce finanční podpory musí dodržet podmínky stanovené uzavřenou Veřejnoprávní smlouvou, příp. vydaným Rozhodnutím.

- Příjemce finanční podpory vede oddělené účetnictví pro sociální služby, k jejichž výkonu byl pověřen závazkem veřejné služby.
- Příjemce finanční podpory není oprávněn použít vyrovnávací platbu na jiný účel než na financování závazku veřejné služby dle uzavřené Veřejnoprávní smlouvy, příp. vydaného Rozhodnutí.
- Poskytovatel sociálních služeb je povinen věcně příslušnému odboru Krajského úřadu Zlínského kraje předložit Rozpočet sociální služby ve formě a struktuře stanovené tímto věcně příslušným odborem (tj. část Náklady a Výnosy – ekonomické ukazatele – náklady a výnosy sociální služby dle zdrojů v souladu s účetní legislativou; část Sady – výkonové ukazatele sociální služby za sledované období příslušného kalendářního roku), a to v termínu do 30. dubna, následně jeho změny v termínech do 31. července a do 10. listopadu roku, na který byla finanční podpora poskytnuta.

V případě individuálních projektů spolufinancovaných z Operačního programu Zaměstnanost, případně dalších individuálních projektů spolufinancovaných z fondů EU, mohou být stanoveny další termíny, s vazbou na poskytovatele finančních prostředků (řídící orgán).

- Příjemce finanční podpory předkládá písemné vyúčtování skutečností a využití vyrovnávací platby na veřejné služby a dokládá, zda mu nebyla poskytnuta nadměrná vyrovnávací platba.
- Poskytovatel sociálních služeb je v rámci vyúčtování povinen vyčíslit případný přeplatek vyplývající z poskytnutých záloh finanční podpory a tento vrátit na určený účet Zlínského kraje.

10.2 Provádění kontroly

1. Veřejnosprávní kontrolou se rozumí finanční kontrola skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky, a to před jejich poskytnutím, v průběhu jejich použití a následně po jejich použití.
2. Z časového hlediska lze tedy rozlišit tři základní druhy kontrol:
 - **Předběžná** – je prováděna pracovníky Krajského úřadu Zlínského kraje před pověřením poskytovatele sociálních služeb k poskytování služeb obecného hospodářského zájmu a uzavřením Veřejnoprávní smlouvy, příp. vydáním Rozhodnutí.
 - **Průběžná** – je prováděna pracovníky Krajského úřadu Zlínského kraje v průběhu období trvání Veřejnoprávní smlouvy, příp. Rozhodnutí, až do doby vyúčtování finanční podpory a jejího vypořádání. Je zaměřena na kontrolu naplňování podmínek uzavřené Veřejnoprávní smlouvy, příp. vydaného Rozhodnutí, kterými jsou zejména povinnosti poskytovatele sociálních služeb průběžně informovat o změnách, které mají vliv na realizaci Veřejnoprávní smlouvy, příp. Rozhodnutí a vyúčtovat ve formě a struktuře stanovené věcně příslušným odborem Krajského úřadu Zlínského kraje a vrátit případný přeplatek na určený účet Zlínského kraje. Tato kontrola může být prováděna jako:

- *Administrativní kontrola* – poskytovatel sociálních služeb je povinen zpracovat a předložit požadované informace za jednotlivé služby obecného hospodářského zájmu způsobem a v termínech stanovených příslušnými procesními postupy.
- *Kontrola na místě* – je zaměřena na kontrolu plnění podmínek uzavřené Veřejnoprávní smlouvy, příp. vydaného Rozhodnutí. Kontrola je zaměřena jak na finanční část, tak na věcnou část.

V rámci finanční části je kontrolováno zejména čerpání finanční podpory vzhledem k uznatelným nákladům, a zda v případě sociální služby, na kterou byla finanční podpora poskytnuta, nedošlo k nadměrnému financování (nepřiměřený zisk).

V případě věcné části bude kontrolováno poskytování sociální služby v souladu s uzavřenou Veřejnoprávní smlouvou, příp. vydaným Rozhodnutím a povinnosti stanovené poskytovateli sociálních služeb uzavřenou Veřejnoprávní smlouvou, příp. vydaným Rozhodnutím (evidence a vykazování indikátorů sociální služby).

Porovnává skutečný stav se stavem deklarovaným, přičemž kontrola obsahuje i kontrolu dokladů (poskytovatel sociálních služeb je povinen předložit průkazné účetní záznamy a další originální písemnosti apod.).

- **Následná** – je prováděna pracovníky Krajského úřadu Zlínského kraje po vyúčtování finanční podpory a jejího vypořádání. Následná kontrola je prováděna jako:

- *Administrativní kontrola* – poskytovatel sociálních služeb je povinen zpracovat a předložit požadované informace za jednotlivé služby obecného hospodářského zájmu Krajskému úřadu Zlínského kraje ve stanoveném termínu následujícího roku po roce, na který byla finanční podpora poskytnuta, a to ve formě a struktuře stanovené věcně příslušným odborem Krajského úřadu Zlínského kraje.

Administrativní kontrola je mimo jiné zaměřena na kontrolu případného nepřiměřeného zisku poskytovatele sociálních služeb, a to celkově za všechny služby obecného hospodářského zájmu.

- *Kontrola na místě* – je zaměřena na kontrolu plnění podmínek uzavřené Veřejnoprávní smlouvy, příp. vydaného Rozhodnutí. Kontrola je zaměřena jak na finanční část, tak na věcnou část.

V rámci finanční části je kontrolováno zejména čerpání finanční podpory vzhledem k uznatelným nákladům, a zda v případě sociální služby, na kterou byla finanční podpora poskytnuta, nedošlo k nadměrnému financování (nepřiměřený zisk).

V případě věcné části je kontrolováno poskytování sociální služby v souladu s uzavřenou Veřejnoprávní smlouvou, příp. vydaným Rozhodnutím a povinnosti stanovené poskytovateli sociálních služeb uzavřenou Veřejnoprávní smlouvou, příp. vydaným Rozhodnutím (evidence a vykazování indikátorů sociální služby).

Porovnává skutečný stav se stavem deklarovaným, přičemž kontrola obsahuje i kontrolu dokladů (poskytovatel sociálních služeb je povinen předložit průkazné účetní záznamy a další originální písemnosti apod.).

Kontrola je prováděna v minimálním objemu 5 % podpořených sociálních služeb.

10.3 Provádění kontroly nadměrnosti vyrovnávací platby

Výpočet maximální vyrovnávací platby je prováděn za sociální služby, kterými je poskytovatel sociálních služeb pověřen v rozsahu závazku veřejné služby, v rozsahu parametrů Základní sítě nebo Dočasné sítě. V průběhu roku je poskytovatel sociálních služeb povinen vést odděleně účetnictví v členění na jednotlivé sociální služby v rozsahu daném Pověřením k poskytování služeb obecného hospodářského zájmu (potažmo v rozsahu zařazeném do Základní sítě nebo Dočasné sítě) od jiných činností poskytovatele sociálních služeb.

S maximální výší vyrovnávací platby jsou po ukončení dotačního roku porovnávány skutečně obdržené zdroje (výnosy) a skutečné náklady sociální služby, jejímž poskytováním byl poskytovatel sociálních služeb pověřen v rozsahu závazku veřejné služby.

Rozdíl mezi skutečnými uznatelnými náklady a výnosy (zdroji) jednotlivých sociálních služeb může být:

- **Nulový** – skutečné náklady související s poskytováním sociální služby jsou ve stejné výši jako skutečné výnosy (zdroje) sociální služby, nejedná se o nadměrnou vyrovnávací platbu.
- **Záporný** – skutečné náklady související s poskytováním sociální služby jsou vyšší než skutečné výnosy (zdroje) sociální služby, nejedná se o nadměrnou vyrovnávací platbu.
- **Kladný** (eventuálně nad stanovenou výší přiměřeného zisku⁴) – skutečné náklady související s poskytováním sociální služby jsou nižší než skutečné výnosy (zdroje) sociální služby, může se jednat o nadměrnou vyrovnávací platbu.

Rozdíly mezi skutečnými uznatelnými náklady a výnosy (zdroji) jednotlivých sociálních služeb jsou následně posuzovány společně v rámci jednoho pověřovacího aktu (za jednoho poskytovatele sociálních služeb).

V případě, že výsledek hospodaření pověřených sociálních služeb je kladný (eventuálně nad stanovenou výší přiměřeného zisku⁵), jedná se o nadměrnou vyrovnávací platbu a poskytovatel sociálních služeb je povinen rozdíl vrátit zpět na příslušný účet Zlínského kraje.

Posouzení nadměrné vyrovnávací platby bude prováděno pracovníky Krajského úřadu Zlínského kraje vždy po ukončení dotačního roku a po provedení účetní závěrky poskytovatelem sociálních služeb. Poskytovatel sociálních služeb je povinen zaslat podklady pro posouzení vyrovnávací platby v termínech a způsobem stanoveným Odborem sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje.

⁴ Otázka přiměřeného zisku bude řešena příslušným Programem.

⁵ Otázka přiměřeného zisku bude řešena příslušným Programem.

11 Závěrečná ustanovení

Tyto Podmínky jsou účinné pro **Programy** vyhlášené Zlínským krajem a schvalované Radou Zlínského kraje na financování sociálních služeb z prostředků dotace poskytnuté MPSV kraji, z vlastních finančních prostředků a z dotace poskytnuté v rámci individuálních projektů spolufinancovaných z Operačního programu Zaměstnanost, případně z dalších individuálních projektů spolufinancovaných z fondů EU, a to od roku 2021.

12 Seznam použitých pojmů

Dotace	Finanční podpora na sociální služby poskytovaná těm poskytovatelům sociálních služeb, kteří nejsou příspěvkovými organizacemi zřízenými Zlínským krajem. Jedná se o formu poskytnutí finančních prostředků poskytovateli sociální služby, která vychází ze zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
Druh sociální služby	Druh sociální služby je vymezen zákonem o sociálních službách.
Finanční podpora	Finanční prostředky pro sociální služby stanovené jednotným, transparentním a nediskriminujícím způsobem výpočtu v souladu s „Rozhodnutím komise č. 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu“, které mohou být v závislosti na právní formě poskytovatele sociální služby poskytnuty formou dotace nebo příspěvku na provoz.
Identifikátor sociální služby	Identifikátor sociální služby je jedinečné číselné označení konkrétní sociální služby uvedené v rozhodnutí o registraci, v oznámení o zapsání do registru a v registru poskytovatelů sociálních služeb. Je generováno elektronickou aplikací, jejímž správcem je MPSV.
Krajský informační systém sociálních služeb (KISSoS)	Webová aplikace Zlínského kraje určená i k výkaznictví o sociálních službách na území Zlínského kraje a poskytující benchmarking služeb dle definovaných parametrů.
Obložnost	Jedná se o podíl součtu všech dnů nebo nocí za sledované období, po které bylo lůžko v zařízení obsazeno, a za které je uživateli účtována úhrada k maximálnímu možnému počtu dnů v daném kalendářním roce.
Příspěvek na péči (PnP)	Pravidelně se opakující dávka poskytovaná podle zákona o sociálních službách. Poskytuje se osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem dle zákona o sociálních službách při zvládnání základních životních potřeb osob.
Příspěvek na provoz	Finanční podpora na sociální služby poskytovaná příspěvkovým organizacím zřízeným Zlínským krajem v souladu s § 27 a násl. zákona o rozpočtových pravidlech.

Skupina sociální služby

Skupina sociální služby u pobytových sociálních služeb může být určena cílovou skupinou a/nebo kapacitou sociální služby. U ambulantních a terénních sociálních služeb může být určena formou poskytování a/nebo cílovou skupinou sociální služby.

Sociální služba

Činnost nebo soubor činností podle zákona o sociálních službách zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení.

13 Seznam použitých zkratek

AP	Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji
ČNB	Česká národní banka
ES	Evropské společenství
EU	Evropská Unie
FZP	Fondy zdravotních pojišťoven
IČO	Identifikační číslo
IP	Individuální projekt Zlínského kraje
KISSoS	Krajský informační systém sociálních služeb
KÚZK	Krajský úřad Zlínského kraje
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
PnP	Příspěvek na péči
PP	Přímá péče
SGEI	Services of General Economic Interest (služby obecného hospodářského zájmu)
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ÚSC	Územní samosprávný celek
ZK	Zlínský kraj
ZP	Zdravotní postižení

14 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Znázornění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy pobytových služeb sociální péče	20
Tabulka č. 2: Znázornění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy pobytových služeb sociální prevence	22
Tabulka č. 3: Přehled členění druhů pobytových služeb sociální péče a sociální prevence a předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech.....	22
Tabulka č. 4: Znázornění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy ambulantních služeb sociální péče	28
Tabulka č. 5: Znázornění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy terénních služeb sociální péče	30
Tabulka č. 6: Přehled členění druhů ambulantních a terénních služeb sociální péče, sociální prevence a sociálního poradenství a předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech ..	31
Tabulka č. 7: Maximální redukce finanční podpory dle forem poskytování sociálních služeb a základních skupin	34